

Návrh priorit Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2020 – 2023

5. Komunitní plán sociálních služeb Znojemska

Popis cílové skupiny „Děti, mládež, rodina“

Rodina je jedním ze základních prvků společnosti a nabývá mnoha forem. Tradiční model rodiny byl nahrazen modelem moderním, který s sebou nepřináší pouze změnu struktury rodiny, ale také odlišné chápání a pojetí jejích základních funkcí.

Sociální a demografické změny (např. prodlužování lidského života, vyšší rozvodovost, snižování sňatečnosti, nárůst počtu mimomanželsky narozených dětí) probíhající v ČR, ale také v jiných zemích, jsou podmíněny hodnotově normativními proměnami v české společnosti. Snižuje se rozsah času společně tráveného se členy rodiny. Nedostatek času spolu s nároky zaměstnání jsou hlavními faktory zužování prostoru pro rozvíjení partnerských a mezigeneračních vztahů i výchovu dětí. Snižují se možnosti mezigenerační podpory a soužití širší rodiny. V dnešní společnosti se nestabilita rodiny stává důsledkem i příčinou oslabování rodinných pout.

Z důvodu demografických a sociálních vlivů dochází ke skutečnosti, že se rodina stává závislá na společnosti a státu. Rodiny jsou vystavovány ekonomickým, sociálním a psychologickým rizikům což má vliv na růst podílu rodin ohrožených ekonomicky (nezaměstnaní, nízkopříjmové rodiny) s dopadem na psychologické a sociální potíže.

Pracovní skupina se v rámci KKPSS zaměřila na skupinu děti, mládež, rodinu ohroženou sociálním vyloučením.

Blíže je možné tuto cílovou skupinu specifikovat následovně:

- děti a mládež do 26 let inklinující k rizikovým formám chování,
- sociálně slabé a nefunkční rodiny,
- rodina - rodiče, prarodiče, popř. jiné osoby pečující o děti ve věku od 0 do 26 let, jehož vývoj je ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobé krizové sociální situace, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje.

SWOT analýza – děti, mládež, rodina

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce s obcemi, krajem - pestrost organizací/subjektů – sociální služby, školství, volnočasové organizace atd. - rozdělení a vymezení PS DMR a RPMZ včetně koordinátorek - dosavadní podpora dobrovolnictví a nízkoprahového zařízení - existence a kvalitní poskytování sociálních služeb pro cílovou skupinu - vzájemná spolupráce mezi sociálními službami a dalšími organizacemi - terénní sociální práce ve vytipovaných lokalitách - dostatek volnočasových aktivit ve Znojmě a při některých ZŠ na vesnici - odhodlání lidí zabývajících se touto cílovou skup. - zájem členů PS a ochota pracovat v dané oblasti - znalost terénu města i regionu - dobré vztahy a tým i komunikace mezi PSS - pravidelná společná jednání PSS a to i nových (KPSS, RPMZ, komise prev. krim.) - zvýšila se trochu spolupráce škol - podpora rodin jako celku z hlediska RPMZ - silnou stránku tvoří rodina sama o sobě – zakládání nových „zdravých rodin“ se zájmem žít plnohodnotný život 	<ul style="list-style-type: none"> - omezený počet spojů MHD zejména o víkendech - právní poradenství, dluhové pro rodiče v tíživé sociální situaci nebo řešící rozpad rodiny – nedostatečná kapacita - terénní sociální práce s mládeží je z důvodu personální kapacity nedostatečná - nedostupnost služeb uživatelům ze vzdálenějších částí regionu - nepokryté obce službami, nezájem obcí - problém dostat se ke klientům (k dětem) - omezené finanční prostředky - postupný úbytek či omezování služeb (Triolog, Střed) díky omezení financování - nedostatečná podpora služeb (ze strany JMK, státu) potřebných pro děti, mládež a rodiny - chybí preventivní sociální služba na obcích – Vranovsko, Hrušovansko, Višňové
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce/provázanost zejména s PS OZP - vzájemná spolupráce s RPMZ s respektem na odlišné cílové skupiny apod.- koncepce RPMZ - opora/podpora v organizační skupině KPSS - zkušenosti z jiných měst, obcí - různorodost dotačních řízení – např. MPSV, MŠMT, MMR, obce, kraje - prezentace služby, spolupráce s obcemi - využití potenciálu multidisciplinárního týmu při MÚ - práce s celými rodinami – koncepčně nejen s dětmi - rozvoj a zlepšení spolupráce škol a sociálních sl. - zavádění nových programů v dalších vyloučených lokalitách ve Znojmě, rozšíření služeb do obcí ORP - motivace rodičů pro spolupráci, pro práci na sobě, pro zlepšování svých dovedností - propojenost spolupráce participujících subjektů na problému klienta - limity rodičů (intelekt, dovednosti) – cílená a konkretizovaná pomoc, směřování k harm reduction - zvýšení podpory terénní práce - podpora prarodinných aktivit v rámci RPMZ – zájem MěÚ na rozvoji rodinného života 	<ul style="list-style-type: none"> - do budoucna nezájem organizací/subjektů - úplné zrušení PS DMR bez alternativy - nezájem/nepodpora v organizační skupině KPSS, v RM a ZM - nedostatek financí na provoz sociálních služeb - prohlubování soc. rozdílů ve společnosti - děti nemají dostatek informací o službách a o tom na koho se v případě problému obrátit - nedůvěra v instituce - demotivace rodičů a absence motivačních podnětů - z venku i formou direktivního vedení, nastavení hranic - vyhoření lidí, kteří se již touto problematikou zabývají - nezájem obcí ORP, pasivní spolupráce obcí - nepodchycení vzdálenějších částí regionu může vést k rozšíření problémů a rizikových jevů v těchto oblastech - nedostatečné možnosti pro neorganizované využití věkové skupiny 12–17 let může vést k její větší problematičnosti z hlediska projevů - zvyšující se výskyt patologických jevů mezi dětmi a mládeží (drogy, alkohol, sexuální život před 15. rokem, záškoláctví apod.)

Přehled organizací poskytující sociální služby na Znojemsku pro cílovou skupinu „Děti, mládež, rodina“

Organizace	Název služby – sociální služba
Centrum sociálních služeb Znojmo, příspěvková organizace	Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy - odborné sociální poradenství
DCHB – Oblastní charita Znojmo	Domov pro matky a otce v tísní - azylový dům Charitní poradna Znojmo – odborné sociální poradenství Klub COOLNA Znojmo - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Rodinný sociální asistent – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Tereza Znojmo – krizová pomoc
Spondea, o.p.s.	Intervenční centrum

Organizace zapojené do plánovacího procesu za pracovní skupinu „Děti, mládež, rodina“

Organizace	Název služby – sociální služba
Centrum sociálních služeb Znojmo, příspěvková organizace	Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy - odborné sociální poradenství
DCHB – Oblastní charita Znojmo	Domov pro matky a otce v tísní - azylový dům Charitní poradna Znojmo – odborné sociální poradenství Klub COOLNA Znojmo - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Rodinný sociální asistent – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Tereza Znojmo – krizová pomoc
Dobrovolnické centrum ADRA, o.p.s.	Program Pět P – pomoc dětem
Městský úřad Znojmo, odbor sociální	Oddělení sociálně – právní ochrany dětí Rodinná politika města Znojma
Mateřské centrum Miniklub Znojmo, z.s.	Péče o děti 2-6 leté
Pedagogicko - psychologická poradna , p.o.	
Rodinné centrum Maceška	Služby pro rodiny s dětmi
SOU a SOŠ SČMSD, Znojmo	Obor sociální činnost
Spondea, o.p.s.	Intervenční centrum

Seznam priorit a opatření pracovní skupiny „Děti, mládež, rodina“

- Priorita 1 Podpora Rodinné politiky města Znojma
Opatření 1.1 Rozvoj aktivit Rodinné politiky města Znojma
Priorita 2 Podpora služby Streetwork při Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež Coolna Znojma
Opatření 2.1 Zajištění odpovídajícího zázemí pro poskytování sociální služby

Priority a opatření cílové skupiny „Děti, mládež, rodina“

Priorita 1	Podpora Rodinné politiky města Znojma
------------	--

<p>Rodinná politika má ve městě Znojme své koncepční ukotvení od roku 2015, kdy vznikla první Koncepce rodinné politiky města Znojma na období 2016-2019. Koncepce vzešla z podnětů diskutovaných v KPSS a multidisciplinárním týmu při odboru sociálním. Stala se nedílnou součástí rodinného života ve Znojme. Klade si za cíl podpořit rodinu prostřednictvím vzájemně propojených opatření týkajících se všech oblastí života rodiny. RPMZ se stále rozvíjí a dotýká se všech rodin ve městě Znojme nejen prostřednictvím akcí pořádaných pro rodiny a jejich členy, ale také finanční podporou aktivit a organizací díky dotačnímu programu města Znojma na podporu rodinných aktivit v daném roce.</p>	
Opatření 1.1	Rozvoj aktivit Rodinné politiky města Znojma
<p>K rozvoji aktivit rodinné politiky dochází při plnění jednotlivých Akčních plánů rodinné politiky města Znojma na daný rok, které obsahují konkrétní aktivity, popis kroků vedoucích k naplnění těchto aktivit včetně subjektů zodpovědných za jejich realizaci. Rodinná politika podporuje aktivity jednotlivých subjektů prostřednictvím dotačních programů na podporu rodinných aktivit pro konkrétní rok. Nedílnou součástí rozvoje rodinné politiky ve Znojme je pravidelné setkávání pracovní a řídicí skupiny, spolupráce všech zapojených subjektů a provázanost s KPSS.</p>	
Stávající stav v roce 2019	<p>Popis: V roce 2019 probíhá aktualizace Koncepce rodinné politiky města Znojma na následující čtyřleté období. Dále probíhá hodnocení původní koncepce a tvorba Akčního plánu na rok 2020. Vznikla nová pracovní pozice koordinátora zodpovědného za realizaci RPMZ</p> <p>Aktivity: únor - realizace akcí v Národním týdnu manželství květen - realizace akcí v rámci Týdne pro rodinu říjen - realizace Dne seniorů</p> <p>Předpokládané finanční náklady v roce 2019: Na dotační program 450.000 Kč a na realizaci rodinné politiky a aktivit, které zaštiťuje 100.000 Kč.</p>
Plán na rok 2020	<p>Popis: Schválení aktuální verze Koncepce rodinné politiky města Znojma na období 2020 – 2023 a Akčního plánu rodinné politiky města Znojma na rok 2020 jakožto prováděcího dokumentu koncepce.</p> <p>Aktivní spolupráce jednotlivých resortů při řešení všech důležitých oblastí rodiny, podpora rodin a vzájemných vztahů ve všech životních fázích, podpora mezigeneračních aktivit a pečujících osob. Tím bude postupně docházet k upevnování role rodiny, posílení její stability a funkce v naší společnosti. Důležitou součástí rodinné politiky města Znojma nadále zůstává zvyšování informovanosti o prarodinných aktivitách či službách a motivace zúčastněných i nově vzniklých subjektů na rozvoji rodinné politiky formou realizace stanovených priorit.</p> <p>Předpokládané finanční náklady v roce 2020: Na dotační program 500.000 Kč a na realizaci rodinné politiky a aktivit, které zaštiťuje 100.000 Kč.</p>
Plánovaný stav v roce 2021	<p>Popis: Udržení stávajícího stavu, tzn. aktivní spolupráce členů pracovní i řídicí skupiny, rozvoj jednotlivých priorit, naplňování stanovených opatření, realizace společných aktivit pro rodiny s dětmi a pro seniory, podpora pečujících osob a mezigeneračních vztahů ve spolupráci s KPSS.</p> <p>Jedním z plánovaných opatření v následujících čtyřech letech je Audit Family Friendly Community.</p> <p>Předpokládané finanční náklady v roce 2021: Na dotační program 500.000 Kč a na realizaci rodinné politiky a aktivit, které zaštiťuje 102.000 Kč.</p>
Rok 2023	Realizace aktivit v rámci rodinné politiky dle aktuálně platné koncepce.

	<p>Předpokládané finanční náklady v roce 2021: Na dotační program 500.000 Kč a na realizaci rodinné politiky a aktivit, které zaštiťuje 102.000 Kč.</p>
Realizátor a partneři	<p>Realizátor – Město Znojmo Partneři – DCHB – Oblastní charita Znojmo, Centrum sociálních služeb Znojmo, příspěvková organizace, Městská policie Znojmo, školská zařízení, Úřad práce ČR – pobočka Znojmo, Rodinné centrum Maceška, Mateřské centrum Miniklub Znojmo, Dobrovolnické centrum ADRA, Kruh Znojmo, centrum zdravotních služeb pro děti, p.o., Pedagogicko-psychologická poradna Znojmo, p.o., Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí ČR – Klub Pharos, Nemocnice Znojmo, p.o., Středisko volného času Znojmo, p.o.</p>
Předpokládané zdroje financování	<p>Město Znojmo, JMK</p>

Priorita 2	Podpora služby Streetwork při Nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež Coolna Znojma
<p>Maringotka Klubu Coolna Znojmo je „prodlouženou rukou“ terénní formy poskytování NZDM Klubu Coolna Znojmo. Streetworkeri zde řeší nepříznivé životní (sociální) situace, se kterými se děti, mládež a mladí dospívající potýkají ve věku 11-26 let. Služba se aktivně věnuje této cílové skupině, ale dosah a vliv je i na prostředí, ve kterém se tato skupina pohybuje. Řešenými tématy jsou např. vztahy, rodina, škola, šikana, sebepoškozování, drogy (legální i nelegální), aktivní trávení volného času, rizikové chování obecně, chování ve společnosti, vztahy k autoritám, kyberšikana a rizika ve virtuálním světě, sexuální identita a témata související s dospíváním atd.</p>	
Opatření 2.1	Zajištění odpovídajícího zázemí pro poskytování sociální služby
<p>Maringotka má již 7 let svého provozu a její technický stav již dosluhuje. Je potřeba zajistit dětem a mládeži, kteří se ocitají v nepříznivé životní situaci prostor, kde budou moci řešit své akutní problémy či učit se trávit aktivně svůj volný čas s podporou odborných pracovníků.</p>	
Stávající stav v roce 2019	<p>Popis: Maringotka v roce 2019 již je ve stavu, kdy se doporučuje ji kompletně vyměnit za novou z důvodů nevyhovujících interiérových prostor. Její technický stav je nevyhovující k poskytování a provozování stávající sociální služby pro cílovou skupinu i pracovníky. V současnosti jsou u maringotky zjištěny tyto závady: uvnitř i z venku pláště maringotky jsou díry, rozpadá se, nejdou otevřít okna a díky tomu je uvnitř nevyhovující teplota (nejen v létě) a v zimě je tam opět chladno díky tomu, že maringotka není dostatečně zateplená atd. Počet uživatelů sociální služby v této lokalitě: min. 35 nově podpořených uživatelů/ročně, kteří jsou v nepříznivé životní situaci.</p>
Plán na rok 2020	<p>Popis: Zakoupení nové maringotky/mobilheimu či zajištění jiného místa (garáž, prostor z bývalé kotelny atd.) k účelům specifické sociální práce s dětmi a mládeží v rámci sociální služby, kterou provozuje v rámci terénní formy Oblastní charita Znojmo (NZDM Klub Coolna Znojmo). Předpokládané investiční finanční náklady v roce 2020: 300 000 Kč Počet uživatelů sociální služby v této lokalitě: min. 35 nově podpořených uživatelů/ročně, kteří jsou v nepříznivé životní situaci.</p>
Plánovaný stav v roce 2021	<p>Popis: Místo je po technické stránce zajištěné a poskytuje se sociální služba pro cílovou skupinu 11-26 let (dětí, mládež a mladí dospělí), kteří využívají bezpečný prostor pro své potřeby. Pro personál je zajištěn důstojný prostor k vykonávání jejich práce. Počet uživatelů sociální služby v této lokalitě: min. 35 nově podpořených uživatelů/ročně, kteří jsou v nepříznivé životní situaci.</p>
Stav rok 2023	Poskytování sociální služby pro cílovou skupinu 11-26 let.
Realizátor a partneři	DCHB - Oblastní charita Znojmo Město Znojmo
Předpokládané zdroje financování	Město Znojmo Dotační programy či donátoři